

تقدیر از خدمات علمی مرحوم
حجت‌الاسلام والمسلمین
غروی نائینی

عالم
جلیل‌القدر
حجت‌الاسلام
عباس غروی
نائینی،
از اساتید
حوزه علمیه،
فرزند آیت‌الله
میرزاعلی و نوه
مرجع عالی‌قدر استادالفقهاء والمجتهدین میرزا
محمدحسین نائینی پس از عمری ترویج مکتب
اهل‌بیت علیهم‌السلام و تربیت شاگردان در حوزه‌های
علمیه، ۲۵ خرداد در سن ۸۴ سالگی درگذشت.
به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله‌العظمی
سیستانی و آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه
با صدور پیام‌هایی درگذشت این عالم عامل را
تسلیت گفتند.

• آیت‌الله‌العظمی سیستانی
جناب مستطاب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای
حاج شیخ جعفر غروی نائینی دامت برکاته
السلام علیکم ورحمت‌الله وبرکاته
امید است پیوسته در ظل عنایات حضرت
ولی‌عصر ارواحنا فداه از جمیع بلیات مصون و
محفوظ بوده باشید.
ارتحال اخوی معظم حجت‌الاسلام والمسلمین
آقای حاج شیخ عباس غروی نائینی را به
جناب‌عالی و اخوی گرامی حجت‌الاسلام آقای
حاج شیخ جواد رحمۃ و به دیگر بستگان محترم آن
فقید سعید تسلیت عرض می‌نمایم و از خداوند
منان برای ایشان علو درجات و برای عموم
بازماندگان صبر جمیل و اجر جزیل مسألت دارم.

• آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه
درگذشت عالم جلیل‌القدر حضرت
حجت‌الاسلام والمسلمین آقای حاج شیخ عباس
غروی نائینی رحمۃ موجب تأسف گردید.
اینجناب فقدان آن روحانی متقی را به خانواده،
اخوان گرامی و بیت مکرم نائینی تسلیت عرض
نموده و از خداوند غفور برای ایشان و والد و جد
فقیدشان علو درجات و روح و رضوان ربوبی و برای
بازماندگان، صبر جمیل و اجر جزیل خواستارم.

کتاب «امام خمینی رحمۃ
احیاگر ارزش‌های اسلامی»
منتشر شد

کتاب «امام خمینی رحمۃ احیاگر ارزش‌های
اسلامی» توسط مؤسسه چاپ و نشر عروج در ۱۰۴
صفحه منتشر شد.
به گزارش خبرگزاری اپنا، کتاب «امام خمینی رحمۃ
احیاگر ارزش‌های اسلامی» توسط مؤسسه چاپ و
نشر عروج وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام
خمینی رحمۃ در ۱۰۴ صفحه، با جلد شومیز روانه بازار
نشر شد.
این کتاب در چهار فصل، به معرفی بخشی از
شخصیت امام خمینی رحمۃ پرداخته است: فصل
اول: کلیات و مفاهیم، فصل دوم: بررسی شخصیت
امام خمینی رحمۃ، فصل سوم: سیره امام خمینی رحمۃ
در احیای ارزش‌ها، فصل چهارم: بهره‌گیری از
راهکارهای امام رحمۃ در حفظ شعارات اسلامی.
علاقه‌مندان می‌توانند برای تهیه این کتاب، به
فروشگاه‌های مؤسسه چاپ و نشر عروج و برای
کسب اطلاعات به سایت این مؤسسه مراجعه‌کنند.

مبنایی و روشی جهت بسترسازی صحیح و علمی برای پژوهش‌های موضوع‌شناسانه و حرکت مستقیم در شناخت موضوعات مربوط به فقه مضاف؛
• برگزاری جلسات نقد و بررسی تحقیقات انجام‌شده در مؤسسه جهت رفع اشکالات ساختاری و مبنایی؛
• نیروسازی با جذب تعدادی از طلاب جوان، توانمند و علاقه‌مند به مباحث موضوع‌شناسی به‌عنوان پژوهش‌یار و آموزش آنها به‌صورت نظری و عملی؛
• جدی گرفتن تدوین طرح‌نامه‌های پژوهشی به‌عنوان نقشه راه و بومی‌سازی طرح‌نامه‌ها براساس مبنایی و روش پژوهش‌های موضوع‌شناسانه؛
• فعال‌سازی کمیته فقهی، شورای پژوهش، گروه‌های علمی و شورای نشر؛
• بازبینی پژوهش‌های انجام‌شده در مؤسسه و تقویت مبنایی روشی و ساختاری آنها؛
• طراحی و برگزاری کرسی‌ها و نشست‌های علمی در زمینه مباحث مبنایی و روشی موضوع‌شناسی؛
• هماهنگی با برخی از اساتید در سطح مراجع معظم تقلید و فقه‌ها برای تأمین مطالب موضوع‌شناسانه مربوط به دروس خارج ایشان در سال تحصیلی آینده؛
• طراحی دوره‌های مبنایی و روش موضوع‌شناسی و پیگیری برگزاری کرسی‌های موضوع‌شناسی در سطح مدارس؛
• برگزاری جشنواره آثار موضوع‌شناسی در نیم قرن‌اخیر در سه بخش مبنایی، روش و موضوعات فقه مضاف به‌صورت بین‌المللی و در جهان اسلام به‌منظور شناسایی مقالات، کتب و پایان‌نامه‌های تدوین‌شده تا پایان سال ۱۴۰۰ و نیازشناسی برای برنامه‌ریزی آینده در مؤسسه موضوع‌شناسی.

شخصیت حقوقی، باید کارهای پژوهشی خود را علی‌المبنا، به‌صورت روشمند و از راه‌های کاملاً معتبر انجام دهد. از این رو مجموعه‌ای از مبانی و اصول را که برای اعتباربخشی به نتایج پژوهش‌ها لازم است، جمع‌آوری کرده‌ایم تا براساس مشهورترین و معتبرترین نظریات فقه‌ا، مبنای کارهای پژوهشی مؤسسه موضوع‌شناسی قرار گیرد.
• چشم‌انداز مؤسسه را در آینده چگونه ترسیم می‌کنید؟
• با توجه به حمایت بی‌نظیر مراجع معظم تقلید (دامت برکاتهم) به ویژه مقام معظم رهبری (دام ظلّه‌العالی) و فقه‌ها و اساتید محترم از این مؤسسه و پشتوانه عظیم فقهی که در حوزه‌های علمیه وجود دارد، چشم‌انداز این مؤسسه روشن است. مؤسسه موضوع‌شناسی مربوط به دستگاه قضاوت و حلقه واسطی بین ققاهت و حکومت است و می‌تواند، مهمترین نقطه برای تعامل فقه با سایر علوم و محلی برای همکاری عینی و عملی بین حوزه و دانشگاه باشد. این مؤسسه می‌تواند با تعامل سازنده با تمام دستگاه‌ها و نهادهای دولتی و بدانه جامعه، نیازهای موضوع‌شناسانه آنها را به دست آورد و با نگاه فقهی، تبیین معتبری از موضوعات به دستگاه قضاوت برای صدور فتوا داشته باشد.
• برای آنکه مؤسسه به جایگاه واقعی خود نایل شود، چه اقداماتی انجام داده‌اید؟
• همان‌گونه که مطلع‌عید، وقفه دو ساله‌ای در همکاری اینجناب با مؤسسه پیش آمد و حدود شش ماهی است که مدیریت آن، به عهده اینجناب گذاشته شده است. از همان روزهای اول پذیرش این مسئولیت، برای بر طرف کردن برخی از نقاط ضعف در پژوهش‌ها، اقداماتی صورت گرفت که به برخی از آنها اشاره می‌کنم:
• اولویت دادن به مباحث

موضوعات احکام؛
• انجام پژوهش‌های موضوع‌شناسانه در عرصه‌های مختلف.
• آسیب‌های این مؤسسه از نگاه شما چه بوده است؟
• شاید بتوان گفت مهمترین آسیبی که مؤسسه موضوع‌شناسی در اولین دهه فعالیت خود با آن درگیر بوده، کم‌توجهی به مبانی، اصول و روش شناخت موضوعات احکام فقهی می‌باشد. باتوجه به رویکرد حکمی فقه و به‌دلیل محدودیت و سادگی موضوعات در زمان گذشته، از یک طرف و تبحر فقیهان در برخی از علوم مورد نیاز از طرف دیگر، بسیاری از مباحث موضوع‌شناسی در قرون گذشته مانند امروز گسترده و مطرح نبوده است؛ اما باتوجه به ایجاد تغییرات اساسی در موضوعات به‌دلیل توسعه علوم و تغییر سبک زندگی و ورود انبوهی از موضوعات مستحدثه در عرصه‌های مختلف زندگی بشر، مسأله موضوع‌شناسی از اهمیت ویژه برخوردار گردیده است و اساساً فلسفه راه‌اندازی این مؤسسه نیز، توجه و پاسخ به همین نیاز مبرم می‌باشد؛ لذا ورود به موضوع‌شناسی موضوعات فقه مضاف، قبل از مشخص نمودن مبانی آنها در مؤسسه به‌عنوان یک شخصیت حقوقی، معطل ماندن، به نتیجه نرسیدن و یا کم‌اعتباری نتایج پژوهش‌ها را به دنبال داشته است.
• برای رفع این آسیب‌ها چه اقداماتی انجام داده‌اید؟
• اولین گامی که در فصل جدید فعالیت مؤسسه موضوع‌شناسی برای رفع این آسیب‌ها برداشته‌ایم، توجه به مباحث مبنایی و روشی و در اولویت قرار دادن آنها می‌باشد؛ البته در این زمینه با برخی از کاستی‌ها روبه‌رو هستیم. ما معتقدیم بخش‌هایی از دانش اصول فقه، مختص به موضوع‌شناسی یا لااقل بین حکم و موضوع مشترک است که می‌بایست، در فرایند شناخت موضوعات احکام فقهی به‌کارگرفته شده و کاستی‌های احتمالی دانش اصول برای موضوع‌شناسی معین و مشخص شود، تا شاهد یک اصول موضوع‌شناسی در کنار اصول فقه باشیم.
ما بر این اعتقادیم که مؤسسه موضوع‌شناسی به‌عنوان یک

مؤسسه موضوع‌شناسی احکام فقهی را چقدر می‌شناسیم؟

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین حجت‌الله بیات، مدیر مؤسسه موضوع‌شناسی احکام فقهی

حجت‌الاسلام والمسلمین حجت‌الله بیات؛ مدیر مؤسسه موضوع‌شناسی احکام فقهی در گفت‌وگوی اختصاصی با افق حوزه، ضمن معرفی مؤسسه به بیان عملکرد، بیان آسیب‌ها و رفع آنها و همچنین به مأموریت و چشم‌انداز مؤسسه پرداخته است که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

• به نظر شما دستاوردهای ده ساله مؤسسه موضوع‌شناسی چه بوده است؟
• اینجناب قبل از راه‌اندازی مؤسسه موضوع‌شناسی از طرحی که جناب حجت‌الاسلام والمسلمین فلاح‌زاده برای مقام معظم رهبری آماده کرده بودند، اطلاع داشته و از آغاز با ایشان همکاری کرده‌ام. در ابتدا به‌عنوان مدیر گروه فرهنگی اجتماعی و بعد از آن به‌عنوان معاون پژوهش مؤسسه حضور داشتم؛ لکن به‌دلیل پاره‌ای از مسائل مدیریتی، دو مرتبه از همکاری با مؤسسه فاصله گرفتم. اینجناب از همان ابتدا نسبت به برخی از امور انتقاد داشتم؛ اما اگر بخواهیم منصفانه قضاوت کنیم، مؤسسه موضوع‌شناسی تاکنون با تلاش‌های بی‌وقفه دلسوزان توانسته است، راهی ناپیموده و پرسنگلاخ را تا اندازه‌ای طی کرده و در عرصه موضوع‌شناسی دستاوردهای ارزشمند و بی‌بدیلی را برای دستگاه قضاوت به ارمغان بیاورد که مهمترین آنها عبارتند از:
• ایجاد نهادی قابل اعتماد برای مراجع و مکلفین جهت تشخیص موضوعات احکام فقهی؛
• ایجاد دغدغه موضوع‌شناسی در مراکز حوزوی و دانشگاهی و توسعه آن؛
• ترویج و گسترش کرسی‌های درس در زمینه موضوع‌شناسی احکام فقهی؛
• حمایت از پایان‌نامه‌های حوزوی و استفاده از ظرفیت‌های موجود در مدارج علمی؛
• تدوین سرفصل‌های موضوع‌شناسی برای ورود در دروس حوزوی؛
• ارتباط و انعقاد تفاهم‌نامه‌های متعدد علمی، پژوهشی با مراکز حوزوی، دانشگاهی و دولتی؛
• جلب اعتماد مراجع معظم تقلید با برخی از جلسات و فعالیت‌های مؤسسه؛
• کسب تجربه و اندوخته علمی در شناخت موضوعات مختلف احکام فقهی؛
• اثبات موضوع‌شناسی به‌عنوان دانشی مستقل در انجمن فقه و اصول حوزه علمیه؛
• کسب تجربیات ارزشمند در زمینه روش شناخت

• عملکرد مؤسسه موضوع‌شناسی احکام فقهی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟
• مسلماً هر اقدام جدیدی دارای فراز و نشیب‌هایی است که نداشته‌ن الگو، این فراز و نشیب‌ها را شدیدتر می‌کند. شاید برخی تصور کنند، مؤسسه موضوع‌شناسی همانند دیگر مؤسسات پژوهشی، از طرفی تکلیفش روشن و مشخص و از طرف دیگر امکان الگوگرفتن از سایر مراکز پژوهشی برای این مؤسسه نیز فراهم بوده است. هرچند این سخن از جهاتی صحیح است؛ اما واقعیت امر چیز دیگری است و آن اینکه مأموریت مؤسسه موضوع‌شناسی همان‌گونه که از عنوان آن پیداست، عبارتست از: موضوع‌شناسی احکام فقهی به‌صورت سازمانی و در جایگاه یک شخصیت حقوقی. طبعاً سازوکار پژوهشی چنین مؤسسه‌ای با مؤسسات دیگر متفاوت بوده و یکی از عوامل بروز برخی از مشکلات گذشته، برخورد کلیشه‌ای با این مؤسسه است. طبعیتاً راه‌اندازی چنین مؤسسه‌ای به ایجاد مقدمات و لوازم سخت‌افزاری و نرم‌افزاری فراوانی نیازمند است که در دهه گذشته، با تمام فراز و نشیب‌ها این اتفاق تا حدودی به‌خوبی رخ داده است.

جلسه هم‌اندیشی دبیران ستادهای راهبری، با حضور حجج‌الاسلام

رجایی‌نیا دستیار ویژه مدیر حوزه‌های علمیه و سیدعباس سیدنژاد دبیر ستاد راهبری عفاف و حجاب حوزه‌های علمیه در اردوگاه فاطمة‌الزهرا علیها‌السلام شهرستان کهک برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین مهدی رجایی‌نیا، دستیار ویژه مدیر حوزه‌های علمیه در این جلسه ایراز کرد؛ با توجه به اینکه در ستادهای راهبری، مراکز و نهادهایی با عنوان اشخاص حقوقی حضور دارند، بحث سیاست‌زدگی نباید بر آنها حاکم باشد؛ بلکه بحث توانمندی مطرح است؛ لذا باید از عناصر حقیقی و حقوقی که ترکیبی از تجربه‌ها را شامل می‌شود و ویژگی مثبتی برای ستادها به‌شمار می‌رود، استفاده کرد. مشاور مدیر حوزه‌های علمیه گفت: ما باید با شناسایی ظرفیت‌های حوزه‌های علمیه خواران و برادران از آنها استفاده کنیم و این ظرفیت‌ها در عرصه تولید محتوا با بحث نوآوری و عنصر خلاقیت همراه باشد تا مباحث دینی موجود در تعالیم اسلامی، متناسب با نیاز روز استخراج و متناسب‌سازی شوند؛ لذا این امر نیازمند متخصصان و افراد توانمند است. وی توجه به بحث تربیت مبلغ در عرصه تبلیغ تخصصی را امری مهم دانست و ایراز کرد: همه الگوهای عملیاتی ستاد راهبری، باید مبتنی بر مسجدمحوری، خانواده‌محوری و دین مبین اسلام، با برنامه‌های فرهنگی باشد و نیاز است، نقش‌آفرینی خواران در ستادها تبیین شود؛ لذا باید قوانین مطابق با این موارد اصلاح شود.

وی توجه به کار فرهنگی در سایت‌های گردشگری و آرایه آموزش‌ها در تبلیغ عمومی و تبلیغ تخصصی را امری مهم خواند و خاطرنشان کرد: در

در هم‌اندیشی دبیران ستادهای راهبری عنوان شد

در صنعت گردشگری به مقوله حجاب و عفاف توجه شود

بحث رونق بخشی به گردشگری که یکی از سیاست‌های دولت است، باید در زمینه عفاف و حجاب در گردشگری برنامه داشته باشیم.

• برگزاری تئاترهای جنسی در کشور مایه شرمساری است

دبیر ستاد راهبری عفاف و حجاب حوزه‌های علمیه نیز در این جلسه، گفت: ستاد عفاف و حجاب اولین ستاد حوزه علمیه است که تشکیل شد و اولین اقدام آن، معرفی نماینده از طرف حوزه علمیه خواران بود و اعضای حقیقی آن، از فعالان حوزه عفاف و حجاب هستند. حجت‌الاسلام سیدعباس سیدنژاد افزود: دوره‌های آموزشی در بیش از ۱۷ استان به‌همت حوزه‌های علمیه برادران و حوزه خواران در جهت عفاف و حجاب انجام می‌گردد که نیاز است، رشته جدیدی در زمینه عفاف و حجاب به‌صورت تخصصی به‌همت حوزه خواران انجام گیرد.

دبیر ستاد راهبری عفاف و حجاب حوزه‌های علمیه با ترسیم‌ی از وضعیت عفاف و حجاب در سطح کشور ایراز کرد: وضعیت حجاب خیلی بی‌سرسامان است و این چندماه بدترین دوران حجاب در کشور می‌باشد و فشار اقتصادی حاکم بر جامعه، مزید بر علت شده است و در این امر چندین جلسه برگزار شده و معمولاً جلسات به سمت کلی‌گویی می‌باشد. امیدواریم با تصمیم‌گیری‌های جدید دولت در زمینه عفاف و حجاب جلوی قبح‌شکنی‌ها گرفته شود.

وی در ادامه تصریح کرد: در راستای نظام‌مند بودن فرهنگ تبلیغ در عرصه آسیب‌های اجتماعی، برنامه ۵ ساله شیوه‌نامه اجرایی عفاف و حجاب تدوین شده است که ۲۱ تیرماه سال جاری رونمایی خواهد شد. دبیر ستاد راهبری عفاف و حجاب حوزه‌های علمیه، کناره‌گیری خانواده‌های دینی از فضاهای اجتماعی را مزید بر علت بی‌پندباری در جامعه دانست و خاطرنشان ساخت: متأسفانه امروزه شاهد برگزاری

تئاترهای جنسی در شهرهای کشور هستیم که مایه شرمساری است. نیاز به وجود اندیشکده‌های سیاست‌گذاری و برنامه‌های راهبردی و رصد و پایش جریانات جامعه حجت‌الاسلام حسین‌پناه دبیر ستاد راهبری آموزش و پرورش حوزه‌های علمیه هم در این جلسه، ضمن اشاره به تفاهم‌نامه با حوزه‌های علمیه خواران و تعامل با مجموعه‌های حوزوی، عنوان کرد: با توجه به فراخور نیاز و تکثر ستادهای راهبری، این امر، به اشخاص متخصص امر واسپاری شده است و بیش از ۳۰ ستاد شکل گرفته که در این زمینه، با فعالان این عرصه‌ها، نشست‌هایی برگزار و رایزنی‌هایی صورت گرفته است.

وی در بیان حلقه‌های مفقوده حوزه جهت اقامه دین، اضافه کرد: در جهت اقامه دین، حلقه‌های مفقوده‌ای وجود دارد، نه به این معنا که دین در جامعه شناخته شود؛ بلکه دین در جامعه اجرا و مبانی آن پیاده‌سازی شود و این امر، نیازمند وجود اندیشکده‌های سیاست‌گذاری و برنامه‌های راهبردی و رصد و پایش جریانات جامعه در عرصه‌های مختلف است. لزوم راهبری مناسبت‌های فرهنگی در رابطه هم‌افزا با نهادهای همسو دکتر یاسی معاون برنامه‌ریزی و ارزیابی مرکز خدمات حوزه‌های علمیه هم در این جلسه، گفت: اگر مناسبت‌های فرهنگی در رابطه هم‌افزا با نهادهای همسو خوب راهبری نشود، مطمئناً کار ابتر خواهد ماند و ساختارهای تو در تو، در اجرایی شدن آن آسیب خواهند دید. وی افزود: باید در زمینه تربیت دانشم و فعالیت‌ها را با راهکارهای برآمده از ادبیات و نیاز روز توجه داشته باشیم و فعالیت‌ها را با راهکارهای برآمده از آموزه‌های اسلامی انجام دهیم.